

ปัญหาเกี่ยวกับการประหารชีวิต¹

ปองพล เนียมเกาะเพชร²

การประหารชีวิตเป็นการลงโทษที่เก่าแก่ที่สุดอย่างหนึ่งซึ่งเป็นโทษตามกฎหมายอาญาที่รุนแรงที่สุด โดยปรากฏหลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งในกฎหมายตราสามดวง ซึ่งเป็นกฎหมายที่เก่าแก่ที่ใช้ในสมัยกรุงศรีอยุธยาและกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 การลงโทษประหารชีวิตในกฎหมายไทยจึงมีประวัติและความเป็นนามาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ตลอดจนมีวัตถุประสงค์ของการลงโทษประหารชีวิตในแต่ละยุคแต่ละสมัยก็มีความแตกต่างกันด้วย โดยมีจุดมุ่งหมายของการลงโทษประหารชีวิตอยู่สามประการ คือ เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน เพื่อให้เกิดความหวาดหวั่นและไม่กล้ากระทำความผิด เพื่อป้องกันสังคมและเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกไปจากสังคมอย่างถาวร วิธีการประหารชีวิตในสมัยโบราณมีอยู่หลายวิธีด้วยกันแต่ละวิธีมีความทารุณ หวาดเสียว และน่าสยดสยอง วิธีที่นิยมในสมัยก่อนๆ เช่น เคาไฟ แวนคอ กดให้จมน้ำตาย คัดศีรษะ ที่วิธีการลงโทษเป็นเช่นนั้นเพราะมนุษย์ได้พยายามแสวงหาวิธีการประหารชีวิตที่คิดว่าเหมาะสมที่สุด และมีความรุนแรงเพียงพอที่จะยับยั้งอาชญากรรมได้และวิธีการที่จะใช้ก็ค่อนข้างทารุณโหดร้ายผิดมนุษย์ และเมื่อกาลเวลาเปลี่ยนใหม่การประหารชีวิตที่เต็มไปด้วยความทารุณก็เริ่มมีมนุษยธรรมมากขึ้นรูปแบบการประหารชีวิตจะดำเนินการในเชิงปกปิดอนุญาตให้เฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่เข้าไปรับทราบการตายทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่ผู้ตาย ซึ่งต่างจากการประหารชีวิตในสมัยก่อนที่มีการประหารชีวิตในที่สาธารณะ เพื่อประจานมิให้ผู้อื่นนำไปเป็นเยี่ยงอย่าง สำหรับประเทศไทยนั้นเดิมใช้วิธีประหารชีวิตโดยการคัดศีรษะ แต่ต่อมารัฐบาลก็ได้เสนอแก้ไขกฎหมายลักษณะอาญาว่าด้วยการประหารชีวิตโดยการคัดศีรษะ มาเป็นยิงให้ตาย ตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 13 ว่า "ผู้ใดต้องคำพิพากษาให้ลงอาญาประหารชีวิต

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการประหารชีวิต โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ จตุพร วงศ์ทองสรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันตาสว่าง และรองศาสตราจารย์ ประเทือง ธนิยผล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย" ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงประมวลกฎหมายอาญามาตรา 19 ที่บัญญัติว่า "ผู้ต้องโทษประหารชีวิตให้เอาไปยิงเสียให้ตาย" จนกระทั่งปัจจุบันเมื่อวันที่ 13 มิถุนา 2546 ได้มีการเปลี่ยนแปลงมาตรา 19 ใหม่เป็น "ผู้ต้องโทษประหารชีวิตให้ดำเนินการ โดยวิธีการฉีดยาหรือสารพิษให้ตาย"

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าปัญหาการบังคับใช้โทษประหารชีวิต มีประเด็นปัญหา ซึ่งสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาแรก คือ โทษประหารชีวิตนั้นไม่สามารถยับยั้งอาชญากรรมได้ เพราะอาชญากรรมส่วนใหญ่เกิดจากตัวผู้กระทำความผิดที่เป็นอาชญากรมืออาชีพไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย จึงกระทำความผิดเพราะรู้ช่องทางที่จะเอาตัวรอดได้ดีกว่าบุคคลทั่วไป ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบได้จากประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการกำหนดโทษประหารชีวิตในคดีอาชญากรรมที่ไม่มีแนวโน้มที่จะทำให้อัตราการกระทำผิดลดลง และที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเคยมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตไปแล้วและนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้ใหม่อีกครั้งก็ยังมีสถิติการเกิดอาชญากรรมที่เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมอยู่ดี เช่นเดียวกับประเทศไทยที่มีการบังคับใช้โทษประหารชีวิตอยู่แต่ก็ยังคงเกิดปัญหาอาชญากรรมที่ร้ายแรงอยู่เสมอและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งมักจะเห็นได้จากข่าวต่าง ๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการลงโทษประหารไม่สามารถยับยั้งปัญหาอาชญากรรมลงไปได้

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาแล้วเห็นว่า การลงโทษประหารชีวิตนั้นไม่ได้ช่วยยับยั้งปัญหาอาชญากรรมได้จริง เพราะกระบวนการยุติธรรมของในแต่ละประเทศนั้นมีความอ่อนแอจึงทำให้อาชญากร ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายจึงกล้าที่จะกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ร้ายหรือผู้กระทำความผิดที่เป็นอาชญากรอาชีพ มีความชำนาญและตัดสินใจในการกระทำความผิด เพราะคิดว่าตัวเองอาจรอดพ้นจากการกระทำความผิด หรือผู้กระทำความผิดที่มีความทารุณโหดเหี้ยมซึ่งกระทำความผิดโดยไม่คิดไตร่ตรองไว้ก่อนหรือมีข้อจำกัดในการคิดไตร่ตรองเนื่องจากอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายยังคงกระทำความผิด ดังนั้นการ

ลงโทษที่จะมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นการลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดที่ได้กระทำและไม่ขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน จึงจะสามารถยับยั้งปัญหาอาชญากรรมได้อย่างแท้จริง

ประเด็นปัญหาที่สอง คือ การลงโทษประหารชีวิตขัดต่อหลักสิทธิมนุษยชน ด้วยเหตุที่ว่าโทษประหารชีวิตนั้นเป็นโทษอาญาที่เก่าแก่และรุนแรงมากที่สุดซึ่งการประหารชีวิตนั้นมีหลายรูปแบบแต่ละรูปแบบมีความรุนแรงที่แตกต่างกันออกไปตามกาลเวลาถึงแม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยจะมีการลงโทษประหารชีวิตที่รุนแรงน้อยกว่าเดิมด้วยวิธีการฉีดยาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 19 แต่ก็ยังถือว่าเป็นการลงโทษที่มีความโหดร้ายและรุนแรงไร้มนุษยธรรมตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Human Right) การบัญญัติโทษประหารชีวิตยังไม่สอดคล้องกับปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1948 (Universal Declaration of Human Right, UNHR) ที่กำหนดไว้ในข้อ 3 ว่า “บุคคลมีสิทธิในการดำรงชีวิตในเสรีภาพ และในความมั่นคงแห่งร่างกาย” และใน ข้อ 5 บัญญัติว่า “บุคคลใดจะถูกทรมาน หรือได้รับการปฏิบัติ หรือการลงทัณฑ์ซึ่งทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือเหยียดหยามเกียรติไม่ได้” และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1966 (International Covenant on Civil and Political Right, ICCPR) รับรองสิทธิในชีวิตของบุคคลไว้ในข้อ 6 วรรคหนึ่ง ว่าไม่มีบุคคลใดจะสามารถล่วงชีวิตของใครได้

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาแล้วเห็นว่า ประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้วก็ควรที่จะปรับตัวบทกฎหมายภายในประเทศ กล่าวคือ ควรปรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 ให้สอดคล้องกับแนวทางในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขององค์การสิทธิมนุษยชนด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิตและลงโทษด้วยวิธีการอื่นแทน เช่น นำโทษจำคุกตลอดชีวิตมาใช้แทน กล่าวคือทางผู้ศึกษาเห็นว่า เหตุที่ให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต เนื่องจากการลงโทษประหารชีวิตเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ คือสิทธิในการมีชีวิตอยู่ ซึ่งมนุษย์ทุกคนพึงได้รับสิทธินี้เสมอกันโดยไม่คำนึงถึงสถานภาพ ชาติพันธุ์ เพศ ศาสนา หรือชาติกำเนิด ไม่ว่าบุคคลนั้นจะมีลักษณะนิสัยอย่างไรก็ตาม ซึ่งสิทธิในการมีชีวิตอยู่นั้น เป็นสิทธิที่ไม่อาจพรากออก

จากบุคคลได้ โดยมองว่าในการลงโทษประหารชีวิตแต่ละครั้งถือว่าการขัดกับหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งถือว่าการลงโทษประหารชีวิตเป็นการทรมานร่างกายผู้กระทำความผิดอย่างทารุณ

ประเด็นปัญหาที่สาม คือ การลงโทษประหารชีวิตหากเกิดข้อผิดพลาดในกระบวนการยุติธรรมแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ การลงโทษประหารชีวิตเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนอย่างมาก เมื่อมีการตัดสินโทษประหารชีวิตกับผู้กระทำความผิดไปแล้ว แต่ต่อมาทราบว่าบุคคลดังกล่าวมิได้กระทำความผิดจริง ก็ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขความสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งมีตัวอย่างคดีที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ตัวอย่างเช่น ในประเทศไทย กรณีคดีของเชอร์รี่แอน³ ที่เกิดข้อผิดพลาดของกระบวนการยุติธรรมในการตัดสินคดี ทำให้เกิดเป็นตำนานจับแพะพิศวัต จำนวน 6 คน และลงโทษประหารชีวิต คดีนี้โจทก์มีข้อต่อสู้ถึงศาลฎีกา ปรากฏว่าตัดสินว่าทั้งหมดเป็นผู้บริสุทธิ์ ซึ่งระหว่างรอการพิจารณาทั้งหกคนต้องทุกข์ทรมานอยู่ในคุก บางคนก็เสียชีวิตลงไปที่ละคนด้วยโรคร้ายในคุก และในต่างประเทศของประเทศสหรัฐอเมริกา กรณีคดีของ Johnny Frank Garrett⁴ ที่เกิดขึ้นที่เมือง Amarillo ในรัฐ Texas ของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ตกเป็นจำเลยในคดีฆ่าข่มขืนแม่ชี Tadea Benz และถูกตัดสินประหารชีวิตในปี ค.ศ. 1992 ต่อมาในปี 2004 มีการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานคดีค้างเก่าของนาย Leoncio Perez Rueda และให้การรับสารว่าตนเป็นผู้กระทำความผิดในคดีของนาย Garrett ซึ่งทั้งนี้ นาย Garrett ถูกลงโทษประหารชีวิตไปแล้วทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิด

ประเด็นปัญหาที่สี่ คือ การที่จะมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตนั้นควรมีการแก้กฎหมายที่มีกำหนดโทษประหารชีวิต หรือหลักการที่มีโทษประหารชีวิตเกี่ยวข้องในเรื่องวิธีการดำเนินกระบวนการในทางยุติธรรม ดังเช่น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 โทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิดมีดังนี้ (1) ประหารชีวิต หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/1 และ

³ กิตติพงษ์ เกื้อพงศ์พัฒน์, ปัญหาการลงโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18(1) (สารานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง,2558) หน้า 84

⁴ กิตติพงษ์ เกื้อพงศ์พัฒน์, ปัญหาการลงโทษประหารชีวิตตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18(1) (สารานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง,2558)หน้า 85

มาตรา 173 เรื่องการจัดหาทนายความในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิต มาตรา 247 คดีต้องโทษประหารชีวิตต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอภัยโทษ และให้ลดโทษประหารชีวิต แก่จำเลยซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์การลดโทษในคดีอุกฉกรรจ์ที่มีกำหนดโทษสูงตาม พรบ.ราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 มาตรา 46 การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ ผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องทุกข์หรือเรื่องราวใด ๆ ต่อเจ้าพนักงาน ต้องผ่านหลักเกณฑ์ที่กำหนดถึงจะสามารถถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษได้ เช่น คดีที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตจะได้รับการพิจารณาพักโทษหรือลดโทษได้ก็ต่อเมื่อได้มีการติดคุกมาแล้วอย่างน้อย 20 ปี หรือจำคุก 2 ใน 3 ส่วนของโทษจำคุกที่ได้รับถึงจะรับการพิจารณาได้ และขั้นตอนการยื่นขอพักโทษควรมีคณะกรรมการพิจารณาการพักโทษอย่างมลรัฐเคลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังเช่น มีผู้พิพากษาที่ตัดสินคดี 1 คน ประธานศาลฎีกา 1 คน เจ้าหน้าที่จากกรมราชทัณฑ์ 1 คน และภาคประชาชนอีก 1 คน พิจารณาก่อนเสนอชื่อขอพระราชทานอภัยโทษ

เมื่อวิเคราะห์ปัญหาแล้วเห็นว่า ถ้าประเทศไทยได้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตก็ควรที่จะปรับตัวบทกฎหมายภายในประเทศ กล่าวคือ ควรปรับโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 ให้สอดคล้องกับแนวทางในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขององค์กรสิทธิมนุษยชนด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิตและลงโทษด้วยวิธีการอื่นแทน เช่น นำโทษจำคุกตลอดชีวิตมาใช้แทน หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134/1 และมาตรา 173 เรื่องการจัดหาทนายความในคดีที่มีอัตราโทษประหารชีวิตก็ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรเปลี่ยนเป็นโทษที่กำหนดสูงสุดแทนโทษประหารชีวิต ดังเช่นการจัดหาทนายความในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตแทน และมาตรา 247 คดีต้องโทษประหารชีวิตต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการอภัยโทษ และให้ลดโทษประหารชีวิต แก่จำเลยซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ และเพิ่มหลักเกณฑ์การลดโทษในคดีอุกฉกรรจ์ที่มีกำหนดโทษสูง พรบ.ราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 มาตรา 46 การเปลี่ยนโทษหนักเป็นเบา และลดโทษ ผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องทุกข์หรือเรื่องราวใด ๆ ต่อเจ้าพนักงาน ต้องผ่านหลักเกณฑ์ที่กำหนดถึงจะสามารถถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษได้ เช่น คดีที่มีอัตราโทษจำคุกตลอดชีวิตจะได้รับการพิจารณาพักโทษหรือลดโทษได้ก็ต่อเมื่อได้มีการติดคุกมาแล้วอย่างน้อย 20 ปี หรือจำคุก 2 ใน 3 ส่วนของโทษจำคุกที่ได้รับถึงจะรับการพิจารณาได้

และขั้นตอนการยื่นขอพักโทษควรมีคณะกรรมการพิจารณาการพักโทษอย่างมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ดังเช่น มีผู้พิพากษาที่ตัดสินคดี 1 คน ประธานศาลฎีกา 1 คน เจ้าหน้าที่จาก กรมราชทัณฑ์ 1 คน และภาคประชาชนอีก 1 คน พิจารณาก่อนเสนอชื่อขอพระราชทานอภัยโทษ

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาการบังคับใช้โทษประหารชีวิต ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต ควรแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 เปลี่ยนแปลงประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตแทนโดยถือเป็นหลักเลี่ยงการประหารชีวิตเพื่อ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน หรือใช้มาตรการอื่นแทนการ ลงโทษประหารชีวิต

2. ควรปรับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 เปลี่ยนแปลงประหารชีวิตเป็นโทษจำคุก ตลอดชีวิตแทน โดยที่ไม่มีสิทธิได้รับการลดโทษหรือการพักการลงโทษ จนกว่าจะได้รับโทษไม่ น้อยกว่า 20 ปี เพื่อเป็นการข่มขู่หรือยับยั้งผู้กระทำความผิดและเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดให้รู้สำนึก ตัวเองและปรับปรุงแก้ไขตัวเองก่อน จึงจะมีสิทธิที่จะได้รับการลดโทษหรือพักการลงโทษ

3. ควรมีองค์กรที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อรวบรวม ข้อเท็จจริง ที่เป็นส่วนบุคคล กล่าวคือความเป็นมาแห่งชีวิตและความประพฤติเป็นอาชญาของผู้ต้องหา นอกเหนือจาก ข้อเท็จจริงที่เป็นพฤติการณ์ของการกระทำความผิดซึ่งเป็นหน้าที่ของพนักงาน สอบสวน เพื่อหาข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมาใช้ในการวินิจฉัยในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่การตัดสินคดี การ กรองคดี การผันคดี และเพื่อประโยชน์ของศาลในการใช้ข้อมูลประกอบดุลพินิจในการเลือก มาตรการลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด รวมกระทั่งถึงการทำแผนบังคับโทษรายบุคคล

4. ควรที่จะให้มีการสนับสนุนงบประมาณให้กับกรมราชทัณฑ์ ด้วยการสร้างเรือนจำที่มี ความมั่นคง สำหรับนักโทษที่มีคดีอุกฉกรรจ์หรือความผิดร้ายแรงที่ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต เนื่องจากเป็นการหลักเลี่ยงการใช้โทษประหารชีวิต

5. ขั้นตอนการยื่นขอพักโทษควรมีคณะกรรมการพิจารณาการพักโทษอย่าง มลรัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น มีผู้พิพากษาที่ตัดสินคดี 1 คน ประธานศาลฎีกา 1 คน เจ้าหน้าที่จากกรมราชทัณฑ์ 1 คน และภาคประชาชนอีก 1 คน พิจารณาก่อนเสนอชื่อขอพระราชทานอภัยโทษ

6. รัฐควรที่จะมีการกำหนดโทษให้มีความเหมาะสมกับสภาพการกระทำความผิดและความเสียหายที่รัฐได้รับโดยให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการกำหนด ซึ่งการกำหนดโทษดังกล่าวจะต้องเป็นการลงโทษในเชิงป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำ และเพื่อที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด

7. ควรสร้างประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามกฎหมาย เพื่อไม่ให้เกิดการจับผิดตัว

เอกสารอ้างอิง

คณิต ณ นคร .กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2543

นพนิติ สุริยะ . สิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2537

ประเทือง ธนิยผล. อาชญวิทยาและทัณฑวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 10 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2557 .

อุทิศ แสนโกศิก . “วัตถุประสงค์ของการลงโทษ”. บทบัณฑิตย, เล่มที่ 27, ตอนที่ 2, 2513